

FEHÉRÍTETT FUVAROK

Földesi Gábor

Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER) célja, hogy minden vállalkozás egy központi elektronikus rendszerben rögzítse a szállításhoz kapcsolódó adatokat még a fuvar megkezdése előtt. Ennek segítségével előrelépés történhet, illetve történt az illegális szereplők piacról történő kizárása érdekében, ami a hazai kereskedőknek, fuvarozóknak is érdekük. Az EKÁER-nek köszönhetően ellenőrizhetővé és utólag is visszakövethetővé vált az EU bármely tagállamából Magyarországra, vagy fordítva, Magyarországról egy EU-s országba irányuló, az adott termék közúton való fuvarozásával, valamint országon belüli közúti fuvarozásával összefüggő adókötelezettségek teljesítése, és ennek következtében az áruk tényleges útja.

A szállítással kapcsolatos adatokat (áru megnevezése, mennyisége, címzett, feladó adatai, szállítójármű rendszáma stb.) még a fuvarozás előtt kell rögzíteni az EKÁER rendszerébe, ám ezen adatok egy része (termék tömege, értéke, a szállító gépjármű rendszáma) a szállítmány megérkezéséig módosítható, ami olyan esetekben jelenthet előnyt például, mint szállítás közben technikai okokból történő gépjárműváltás. Ilyenkor ezek az adatok utólag módosíthatók, fontos azonban, hogy a még úton lévő szállítmány csak olyan azonosító számmal utazzon, ami az aktuális, valós adatokat fedi.

MIKOR BEJELENTÉSKÖTELES EGY SZÁLLÍTMÁNY?

Útdíjköteles gépjárművel végzett közúti fuvarozás minden esetben EKÁER-azonosítószám igényléséhez kötött akkor, ha az Európai Unió valamely tagállamából Magyarországra szállít be terméket, ha Magyarországról az Európai Unió valamelyik országába szállít ki terméket, illetve, ha belföldi forgalomban, első adóköteles termékértékesítés során, nem végfelhasználó számára szállít.

Aggodalomra azonban semmi ok, az EKÁER-szám igénylése kapcsán ténylegesen csupán egy regisztrációról van szó, ám ezt leg-

később a fuvarozás megkezdéséig el kell végezni. Jó hír, hogy amint rögzítettük az adatokat az EKÁER elektronikus felületén, azonnal megkapjuk az adott szállítmányra vonatkozó, 15 napig érvényes EKÁER-számot. A közúti fuvarozási tevékenységet folytató adózó mindig az adott fuvarhoz kapcsolódóan, a bejelentése alapján kap EKÁER-számot, ez tehát mindig egy adott termékegységet azonosít. Az így kiosztott EKÁER-számot aztán ki kell adni a fuvarozást végző vagy a fuvarozást szervező személynek, mert erre az azonosítóra neki is szüksége lesz egy hatósági ellenőrzés során.

Az EKÁER-szám igénylése ingyenes, más kérdés azonban, hogy kockázatos termékek közúti szállítása kapcsán a regisztráció mellett kockázati biztosíték nyújtása is megkövetelt. A kockázatos termékek között elsősorban élelmiszerek szerepelnek, az egyéb kockázatos termékek között azonban – melyek besorolásukat tekintve kaptak csupán külön kategóriát, bejelentésileg ugyanúgy kockázatos termékként érvényesülnek – találunk olyan termékeket is, mint a gömbfa, a tűzifahasáb, tuskó, faforgács, fűrészpor vagy bármilyen fahulladék, de a briketet, a labdacst is.

Mentesül viszont a biztosítékadási kötelezettség alól az, aki szerepel a NAV köztartozásmentes adózói adatbázisában (az ide történő regisztráció nem automatikusan zajlik, külön kell kérelmezni, ám a kérelem illetékmentes, tehát az érintetteknek mindenképpen érdemes regisztrálni), illetve mentesül az is, akire a következő három állítás mindegyike érvényes: legalább két éve működik, szerepel az állami adóhatóság által vezetett köztartozásmentes

adózói adatbázisban, valamint a bejelentés időpontjában nem áll adószám-felfüggesztés hatálya alatt.

HOGYAN KÉSZÜLHETNEK FEL A CÉGEK EGY ELLENŐRZÉSRE?

A NAV kétféle módon, helyszíni vizsgálat révén (a közúton terméket szállító gépjármű átvizsgálása), vagy utólagosan, a dokumentumok alapján, akár 5 évre visszamenőleg jogosult ellenőrzést folytatni, tehát amellett, hogy a fuvarozást végző személy az adott szállítmány EKÁER-számának birtokában vág neki az útnak, kifejezetten ajánlott valamennyi, korábban regisztrált EKÁER-számot egy adatbázisban megőrizni, annak feltüntetésével, hogy ki, mikor és milyen tranzakcióval kapcsolatban regisztrálta az adott azonosító számot. Ezt a dokumentációt érdemes úgy kialakítani, hogy utólag is jól áttekinthető legyen, adott szám mely tranzakcióhoz, számlához, illetve fuvarlevélhez kötődik.

Érdekes, hogy míg az EKÁER-szabályozás részletesen rendelkezik arról, milyen feladataink vannak abban az esetben, ha egy adózó regisztrációköteles, arról már nem szól a fáma, hogy olyankor, ha egy szállítmánynak nincs EKÁER-bejelentési kötelezettsége, akkor ezt egy helyszíni vizsgálat során miként bizonyítsuk. Ilyen esetekre javasolt lehet egy EKÁER-mentesség jogcímét igazoló nyilatkozattal útjára engedni a fuvarozót, hogy egy helyszíni ellenőrzés során alá tudja támasztani, miért nem kíséri azonosító szám a szállított terméket. Online, pofonegyszerű EKÁER-kalkulátor segítségével már hamar elvégezhető a rövid teszt, melynek eredményeként – önmagát sok fejtöréstől megkímélve – a vállalkozó rögtön képbe kerül azzal, hogy adott fuvar EKÁER-bejelentési kötelezettség alá esik-e vagy sem, ám minden esetben ajánlott az EKÁER-t illető legfontosabb, legfrissebb információkról első körben a NAV-nál vagy a NAV oldalán tájékozódni. ■

